

Analiza SWOT

dla różnych PES

SWOT Podmioty ekonomii społecznej - Spółdzielnie socjalne

Edyta Tkacz, Agnieszka Tomecka, Anna Woźniak

Silne strony	Słabości
<ul style="list-style-type: none"> - aktywizacja zawodowa i społeczna bezrobotnych - szansa na powrót na rynek pracy - realizacja celów społecznych - integracja grupy osób tworzących spółdzielnię socjalną - stosunkowo duży kapitał początkowy na założenie i rozwój spółdzielni socjalnej (o ile uda się go pozyskać) - wsparcie samorządu poprzez zlecenie usług spółdzielniom socjalnym	<ul style="list-style-type: none"> - brak kapitału jej potencjalnych członków na założenie spółdzielni socjalnej - brak płynności finansowej spółdzielni spowodowana trudnościami w zdobyciu środków na założenie a później brakiem zleceń - brak postawy przedsiębiorczej członków spółdzielni - brak lidera - brak znajomości zasad pozyskiwania zleceń - przypadkowy dobór osób tworzących, brak stosownego wykształcenia, w szczególności ekonomicznego - brak strategii marketingowej - brak rozumienia pojęcia i zasad demokratycznego sposobu zarządzania - niska świadomość funkcjonowania spółdzielni socjalnych - ryzyko jakie muszą ponieść członkowie spółdzielni socjalnej - sposób podziału środków w spółdzielni socjalnej - wewnętrzne konflikty członków spółdzielni socjalnej - nastawienie jej członków na szybki zysk - niezdolność kredytowa spółdzielni socjalnej
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - szansa na zatrudnienie dla osób bezrobotnych (nie tylko wykluczonych społecznie ale również bezrobotnych absolwentów szkół) - możliwość pozyskania funduszy unijnych na rozpoczęcie działalności - wolontariat jako możliwość współpracy ze spółdzielniami socjalnymi - zmiany w prawie - rynek usług niszowych - alternatywa formy rozwoju zawodowego - wykorzystanie klauzuli społecznych jako szansa na pozyskiwanie zleceń - zakładanie spółdzielni socjalnych osób prawnych	<ul style="list-style-type: none"> - trudność z pozyskaniem środków na założenie spółdzielni socjalnej ze strony PUP (problem z żyrantami) - brak przejrzystego sposobu finansowania - niska świadomość społeczna wobec (dobrej) jakości produktu lub usługi - niska świadomość decydentów politycznych na temat ekonomii społecznej - brak kompatybilności przepisów prawa - niestosowanie klauzul społecznych przez instytucje, przedsiębiorców - brak zleceń - nadużycie związane z możliwością jakie daje prawo (uzyskanie środków finansowych) - negatywna opinia nt spółdzielni socjalnych wśród społeczeństwa lub też nieznanostwo takiego podmiotu jak spółdzielnia socjalna - nieprzygotowanie jednostek samorządu terytorialnego na terenie którego zawiązuje się taki podmiot jak spółdzielnia socjalna - brak płynności finansowej spółdzielni spowodowana trudnościami w zdobyciu środków na założenie a później brakiem zleceń

ANALIZA SWOT DLA WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ (WTZ) ORAZ ZAKŁADÓW AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ (ZAZ)

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Profesjonalna kadra, • Infrastruktura – dobrze wyposażone pracownie, • Stabilność finansowa 	<ul style="list-style-type: none"> • System rekrutacji i orzecznictwo, • Wysokie koszty jednostkowe, • „miękkie serca” szefów, • Ograniczony czas pracy (dot. ZAZ), • Brak kontraktowania pobytu w WTZ lub ZAZ – osoby niepełnosprawne nie ponoszą konsekwencji za rezygnację z terapii np. w WTZ, • Hermetyczność środowiska i jeszcze mimo wszystko małe otwarcie na społeczeństwo.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z otwartym rynkiem pracy, • Szersza obserwacja i dostosowywanie się do komercyjnego rynku, • Wyższa jakość wytwarzanych produktów, • Rezygnacja z etykiety „niepełnosprawni”, chęć szerokiego wejścia do społeczeństwa i identyfikacji z nim, • Jednoczenie się placówek, tworzenie „wspólnego głosu”, • Coraz więcej 	<ul style="list-style-type: none"> • Biurokracja i jej ciągły rozrost, • Brak edukacji otoczenia osoby niepełnosprawnej, głównie rodziców, skupianie uwagi głównie na osobach niepełnosprawnych pomijając ich środowisko – RODZICE, • Unikanie konfliktów na linii szefowie, rodzice/opiekunowie osób niepełnosprawnych. Szefowie z jednej strony zmuszeni są dopilnować wszystkich procedur wymaganych ze strony Miasta, jednostki prowadzącej, z drugiej zaś muszą pilnować dobrych relacji z otoczeniem osób niepełnosprawnych, co nie rzadko stawia ich pomiędzy przysłowiowym „młotem a kowadłem”, • Polityka... wszędzie wkraczająca. Wskazane jest, aby każdy projekt, zadanie było poparte przez polityka. Zbytne skupianie się na polityce, pomijając cel główny jakim jest aktywizacja zawodowa ON.

SWOT - Organizacje pozarządowe

Mocne strony	Słabe strony
własna inicjatywa	mało środków finansowych
świeżość spojrzenia	Niska skłonność do ryzyka
mobilność i elastyczność	brak płynności finansowej
wyższe zaufanie społeczne w porównaniu do administracji publicznej	brak możliwości zatrudniania wystarczającej liczby ekspertów
odwaga i otwartość	słaba promocja i zły wizerunek
szybsza adaptacja do zmieniających się warunków	brak profesjonalizmu - szczególnie w sprawach finansowych i administracyjnych
duża ilość organizacji - możliwość oddziaływania na decyzje lokalne poprzez lobbying i rzecznictwo	mało personelu, mała liczba zainteresowanych aktywnością społeczną
wolontariat	roszczeniowość
specjalizacja	zła współpraca z innymi podmiotami
zakorzenienie w społeczności lokalnej	zła komunikacja ze światem zewnętrznym
chęć zdobywania wiedzy	niski stopień zaangażowania wykluczonych społecznie w działania
kadra: wyższe wykształcenie, feminizacja - sprzyjające działaniom prospołecznym	
otwarcie na konkurencyjność	

Szanse	Zagrożenia
klauzule społeczne	odpływ kadr, wypalenie zawodowe
kontraktowanie usług (umowy wieloletnie dla organizacji)	administracja poszerza zasięg działania
ułatwienia prawne	polityka (politykierstwo)
nowa perspektywa finansowania 2014-2020	złej jakości prawo (np. w sprawie zakładania stowarzyszeń, księgowości NGO) i częste zmiany
polityka komisji europejskiej	zmiany systemowe (np. w systemie emerytalnym) i brak analiz ich oddziaływania na sferę społeczną
partnerstwa z urzędami i biznesem	wizerunek medialny
uaktywnienie obywatelskie	niestabilność finansowa (państwa)
rozwój ekonomiczny państwa i regionu	utrata zaufania – grantowa, niestabilność usług
unikatowy system wsparcia - ośrodki wsparcia organizacji prowadzone zarówno przez organizacje jak i samorząd terytorialny	zawile procedury administracyjne
ekonomizacja, nastawienie na zysk	przerost aparatu kontroli
planowanie, dyskusja	

Analiza SWOT - CIS

Mocne strony:

1. Wszechstronne i długotrwałe wsparcie Beneficjenta w trakcie realizacji Programu
2. Aktywne uczestniczenie w szkoleniu zawodowym (szkolenie poprzez pracę)
3. Połączenie aktywizacji zawodowej i społecznej jest najlepszą metodą wyjścia z wykluczenia
4. Możliwość uzyskania dochodu w czasie uczestnictwa w programie (świadczenie integracyjne)
5. Jasne procedury funkcjonowania CIS (standardy MPiPS)
6. Możliwość konkurencyjności na rynku pracy (zlecenia, zwolnienie z VAT)
7. Ustawa wymusza wielosektorową współpracę działań wobec Beneficjenta (kontrakt socjalny, wyrejestrowanie z PUP, IPZS)
8. Duża efektywność w szukaniu pracy

Słabe strony:

1. Duże koszty funkcjonowania
2. Niska świadomość decydentów nt. ES
3. Brak współpracy pomiędzy CIS - OPS - PUP
4. Trudność w pozyskiwaniu środków finansowych na funkcjonowanie (zlecenia zewnętrzne)
5. Niskie (lub brak) kompetencje społeczne i zawodowe uczestników (brak dyscypliny, uzależnienia, niechęć, brak motywacji i niska frekwencja na zajęciach, rotacja uczestników)
6. Trudności w kształceniu zawodowym na wysokim poziomie (pozyskiwanie atrakcyjnych prac i środków finansowych na ich przygotowanie - brak dobrej kadry i instruktorów)
7. Brak wiedzy samorządów nt. klauzul społecznych w PZP

Szanse:

1. Przygotowanie Beneficjenta do uczestnictwa w spółdzielni socjalnej, działalności gospodarczej
2. Zatrudnienie wspierane
3. Możliwość współpracy z biznesem na zasadach konkurencyjnego pozyskiwania zleceń i podwykonawstwa
4. ES jest szansą na zmniejszenie ilości osób zagrożonych wykluczeniem bądź wykluczonych
5. Możliwość utworzenia sieci tematycznych pracujących wspólnie nad rozwiązaniem konkretnego problemu
6. Rozwój poprzez powszechne stosowanie klauzul społecznych w PZP

Zagrożenia:

1. Duża fluktuacja uczestników może powodować obniżenie kształtowanego poziomu kompetencji społecznych i zawodowych, niemożność wytworzenia więzi pomiędzy nimi, co wpływa na obniżenie motywacji do wspólnego działania
2. Wysokie koszty funkcjonowania podmiotów ES
3. Kryzys zewnętrzny może spowodować zmniejszenie zleceń dla podmiotów ES
4. Niska jakość wytworzonych usług